

Hverdagslivsmedarbejdere ved Demenscentrum Aarhus' specialplejeboliger

Anders Kristian Kroager Andersen, demensfaglig konsulent, Demenscentrum Aarhus

Specialplejeboligerne under Demenscentrum Aarhus er hjem for 74 mennesker med demens i sen fase, som i varierende omfang er markant udfordret på adfærd og funktionsniveau pga. sygdommen. Der er selvsagt altid fokus på at skabe de bedst mulige rammer for beboerne, og et vigtigt redskab i dette arbejde er vores såkaldte hverdagslivsmedarbejdere.

I specialplejeboligerne – herunder også rehabiliteringsafdelingen (afdeling for korterevarende ophold) - er der således ansat seks medarbejdere med forskellig faglig baggrund, hvis ypperste opgave er at skabe trygge rammer med meningsfulde hverdagsaktiviteter for beboerne, gennem aktiviteter og deres blotte tilstedeværelse. I øjeblikket varetages opgaven af henholdsvis tre social- og sundhedsassistenter, en skuespiller, en socialpædagog og en ernæringsassistent.

At skabe liv og meningsfulde aktiviteter

Man kan her foranlediges til at tænke, at det vel også bør være almindeligt pleje- og omsorgspersonales opgave at skabe liv og meningsfulde aktiviteter, hvilket også er korrekt. Men vigtigheden af meningsfulde aktiviteter og støtte til at skabe ro i et liv, der pga. sygdommen er kaotisk, prioriteres så højt at der med hverdagslivsmedarbejderne sættes ind med ekstra indsats. Der er altså tale om kolleger, der i samspil med plejepersonalet i øvrigt skaber en god, tryk og meningsfuld hverdag med og omkring beboerne.

Og hvordan gør man så det? Her er mulighederne mange, og grundprincipperne for arbejdet er høj faglighed, kreativitet og fleksibilitet hvorved man sikrer, at der altid er mulighed for at tilpasse indsatsen til de specifikke mennesker, man arbejder med.

Måltider

Et omdrejningspunkt kan f.eks. være måltider. Hverdagslivsmedarbejderne er som oftest deltagere eller egentlige værter ved morgenmaden. Med guidning og støtte fra hverdagslivsmedarbejderne kan maden komme på bordet i et samarbejde med beboerne selv – hvor det er muligt. For andre beboere handler det meget om at skabe den rette atmosfære, og med blik for den enkeltes udfordringer at understøtte at vedkommende får spist det nødvendige.

Måltider og ernæring er i det hele taget et meget vigtigt element, og hverdagslivsmedarbejderne kan derfor også medvirke til løbende over hele dagen at byde til med små fristelser, så de personer der er småtspisende, får buddet når lysten er der. På den måde medvirker hverdagslivsmedarbejderne til at skabe stor fleksibilitet og mulighed for i højere grad at tilpasse spisning og måltider efter beboernes rytmer.

Cykel- og gåture

Foruden måltider er hverdagslivsmedarbejdernes store opgave at arbejde med liv og aktivitet for alle beboere. Det er dels planlagt og dels spontant og indholdet varierer ligeledes. I nært samarbejde med plejepersonalet i øvrigt kan der planlægges relevante aktiviteter for den enkelte beboer rækende fra en helt almindelig gå- eller cykeltur - der er to-personers cykel til rådighed - til små specifikke kontaktøer hos beboere, der har behov for meget strukturerede og nøje doseret samvær.

Naturoplevelser

I den mere omfangsrige ende af skalaen arrangerer hverdagslivsmedarbejderne jævnligt ture ud af huset. Der er minibus til rådighed, og turen går bl.a. til stranden eller til andre naturoplevelser. Li-

geledes er vi her så heldige at have et sommerhus til rådighed på matriklen, hvor boligerne også er. Sommerhuset bliver med hverdagslivsmedarbejdernes indsats til et egentligt ferieophold. Turen til sommerhuset tager måske kun 5 minutter, men med hygge, fælles madlavning og overnatning for en lille gruppe ad gangen, opleves det som en stor oplevelse væk fra de vante omgivelser.

Julestue

Ved juletid arrangerer hverdagslivsmedarbejderne en julestue, hvor beboerne og deres familie og venner kan komme og både dufte julen, smage dens herligheder, klippe, klistre og hygge sig en time eller to. Det er igen et afbræk i hverdagen, men det giver stort udbytte i form af stjernestunder mellem beboerne, deres familie og personalet.

En mangeartet opgave

Et afgørende element for at hverdagslivsmedarbejderne lykkes med opgaven er, at de arbejder med den nære relationsdannelse herunder beboernes livshistorie. Der inddrages inspiration og elementer fra hospitalsklovne, da vi for to år siden havde et projekt i samarbejde med netop hospitalsklovne. Derfor er der ofte fokus på den nonverbale kommunikation og at afstemme mødet med beboeren efter vedkommendes stemningsleje. Samtidig medvirker hverdagslivsmedarbejderne gennem deres arbejde til at skabe struktur i hverdagen for beboerne, der netop har det største behov for struktur.

Det er med andre ord en mangeartet opgave hverdagslivsmedarbejderne har, men der synes heri at være skabt et godt ekstra redskab som hjælp til at skabe det gode liv for mennesker med demens i svær fase.